

Theodorus (Theo) Adrianus Maria Vogels is geboren in Tilburg op 13 oktober 1919. Hij was de zoon van een directeur van een gloeilampenfabriek.

Theo groeit op in een samengesteld gezin. Zijn ouders zijn beiden eerder getrouwd geweest en zijn moeder heeft twee kinderen – halfbroers van Theo – uit haar eerste huwelijk. Theo woont de eerste zestien jaar van zijn leven in Tilburg en het gezin verhuist daarna naar kasteel Groenendael in Hilvarenbeek. Theo's vader is directeur van de gloeilampenfabriek Voba in Tilburg. Tijdens zijn jeugd maakt Theo behoorlijk wat mee. Op jonge leeftijd kreeg hij difterie, hij raakt betrokken bij een auto-ongeluk waaraan hij een zware hersenschudding overhoudt, en op zijn zeventiende – tijdens het schieten op waterratten met zijn vrienden – gaat er onverwacht een geweer af en doorboort de kogel Theo's hartzakje. Hoewel hij hiervan geneest, moet Theo sindsdien een plaatje vliegtuigaluminium dragen om zijn hart te beschermen.

Theo is in de tijd van het jachtongeluk leerling van het St. Odulphuslyceum in Tilburg. De school, waar hij de hbs-b volgt, bevalt hem. Theo is aangesloten bij de 'jongstudenten'-vereniging NOS (wij) en lid van de Maria-congregatie op het lyceum. Maar ook buiten schooltijd is Theo heel actief.

Theo is lid van de katholieke Miguel Pro groep in Tilburg. Hij houdt van tennis, hockey en schaatsen. Met een aantal vrienden richt hij de (officieuze) Broederschap van de Wulpen op, een soort vriendengroep.

Theo is vijf jaar vóór zijn dood begonnen aan zijn studie economie in Tilburg. Na een jaar besluit hij tijdelijk te stoppen met studeren om zijn vader te assisteren in de gloeilampenfabriek. Medio 1942 pakt hij zijn studie weer op en wordt lid van het Tilburgs Studenten Corps St. Olof. Als Theo in het voorjaar van 1943 de loyaliteitsverklaring moet tekenen voor de Duitse bezetter, weigert hij net als veel van zijn studiegenoten. Hij meldt zich bij de Arbeitseinsatz, de gedwongen tewerkstelling. Korte tijd verblijft Theo in een kamp in Ommen. Vanwege zijn preciaire gezondheid wordt hij vrijgesteld en gaat hij opnieuw aan de slag in de fabriek van zijn vader. Ondertussen sluit Theo zich aan bij de verzetsgroep Smit-Van der Heijden en verricht hij verschillende hand- en spandiensten in het verzet. Hij houdt zich vooral bezig met het over de grens brengen van Engelse piloten, geen ongevaarlijke missie.

Theo is verantwoordelijk voor het vervoer van de piloten vanuit Tilburg via Hilvarenbeek en de bossen aan de grens bij Esbeek. Hij kent dit gebied goed want hij is er opgegroeid. Maar dan gaat er op 15 november 1943 een pilotentransport mis. Een aantal leden van de verzetsgroep wordt opgepakt en Theo wordt gearresteerd in het huis van zijn halfbroer Bart in Tilburg. Samen met andere leden van de verzetsgroep komt hij terecht in een gevangenis in Antwerpen. Daarna wordt Theo overgebracht naar een gevangenis in Brussel, de stad waar begin 1944 het proces tegen hem en de andere verzetsleden begint. Theo wordt ter dood veroordeeld. Zijn familie dient een gratieverzoek in en Theo's doodstraf wordt omgezet in tien jaar dwangarbeid. Zijn vader reist verschillende keren naar België om zijn zoon te bezoeken, totdat Theo naar een Duitse gevangenis wordt overgebracht.

Het regime in deze gevangenis in de Duitse plaats Bruchsal, is wreed en de leefomstandigheden zijn mensonterend. Waarschijnlijk is Theo geketend en wordt het eten in de cellen naar binnen gegooid. Theo doorstaat een verblijf van een half jaar op deze plek. Daarna wordt hij overgeplaatst naar een gevangenis in Rheinbach. Zijn verblijf hier duurt ruim zes maanden. Als er een nieuw transport wordt aangekondigd, ruilt Theo van nummer met een medegevangene. De even nummers, waaronder Theo, gaan op transport naar Siegburg, de oneven getallen blijven in Rheinbach.

Twee maanden later wordt Siegburg bevrijd door de Amerikanen. Zijn familie denkt dat Theo in goede gezondheid is en naar huis zal komen.

Hij is op dat moment echter te ziek om nog vervoerd te worden. Op 24 april 1945 sterft Theo aan vlektyfus.

Theo wordt overgebracht naar het Nationaal Ereveld Loenen. In zijn woonplaats Hilvarenbeek is het 'Theo Vogelspad' naar hem genoemd. Zijn neef Joep heeft de familiegeschiedenis in naam van zijn vader, een jongere broer van Theo, uitgezocht en verwerkt in het boek 'Student in verzet'. Een oproep van de universiteit aan de families van de 22 omgekomen Tilburgse studenten markeerde het begin van zijn zoektocht. Een fotoreportage van het gedenkteken op het St. Odulphuslyceum was hiervan deel.

Een aantal studenten van de Rooms-Katholieke Handelshoogeschool, de voorloper van Tilburg University, had hun middelbare schooltijd doorlopen op het St. Odulphuslyceum. Na de oorlog liet deze school een gedenkteken maken ter herinnering aan de oud-leerlingen die in de oorlog – of net daarna – zijn omgekomen. Theo Vogels was één van hen.

Meer informatie

[Theo Vogels - monument voor de vrijheid](#)

[Theodorus Adrianus Maria Vogels \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://TheodorusAdrianusMariaVogels(oorlogsgravenstichting.nl))

[Theodorus Adrianus Maria Vogels | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](http://TheodorusAdrianusMariaVogels|ErelijstvanGevallenen1940-1945)

[Tuchthuizen - Tweedewereldoorlog.nl](http://Tuchthuizen-Tweedewereldoorlog.nl)

[Database - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](http://Database-StichtingNeerlandschVerzetsmonument)

[Theodorus Adrianus Maria Vogels \(Tilburg, 13 oktober 1919 - Siegburg, 24 april 1945\) - Netwerk Oorlogsbronnen](http://TheodorusAdrianusMariaVogels(Tilburg,13oktober1919-Siegburg,24april1945)-NetwerkOorlogsbronnen)

Op 2 Mei 1945 overleed in de gevangenis van Siegburg op 25 jarige leeftijd, na 'n langdurige marteling en bittere lijdensweg, als slachtoffer van zijn liefde tot God en Vaderland

Theo Vogels,
geboren te Tilburg op 13 October 1919
Lid der Maria-Congregatie

God, hoe geheel verschillend zijn Uwe plannen en die der mensen!

Tot 2 maal toe greept Gij wonderbaarlijk in om dit jonge leven te behouden en wij mensden dit te begrijpen: te veel belovend was deze, Uw jonge vriend, te vol apostel-vuur om zo vroeg heen te gaan: doch neen, toen de marteling tot het bittere einde met heldenmoed gedragen was en zijn blijde thuiskomst in de familiekring werd voorbereid, nam U hem uit dit leven weg.

Ver van het vaderhuis vond men zijn graf en daarop - 'n hoge uitzondering - een eenvoudig kruis. Het kruis, de oplossing van de onbegrijpelijke rijkdom van dit korte leven!

Gedragen door het geloof was zijn leven één apostel-daad, begonnen in zijn blijde jeugd, uitgegroeid in de daadwerkelijke liefde tot zijn Land, heldhaftig en voorbeeldig voortgezet in de bittere marteling van gevangenis en concentratiekamp. Zo was hij 'n steun voor allen die met hem in aanraking kwamen.

Lieve Ouders. Ik dank U voor Uw goede zorgen en vooral voor Uw voorbeeld van diep geloof. Mogelijk zullen de verschrikkingen van mijn marteling U ter oore komen: weet dan, dat Uw voorbeeld en Uw gebod mij de kracht gaven dit alles opgewekt te dragen. Zoals Vader mij blijde zag na het vonnis van mijn ter dood-veroordeling, in diezelfde stemming heb ik mijn leven voor God en Vaderland gegeven. Ik dank God dat Hij mij nog de troost gaf van zijn H.H. Sacramenten.

Broers en zusjes en familieleden, Uw liefde en aankleef zal ik hierboven niet vergeten. Blijft een steun voor vader en moeder. Vrienden en kennissen, hebt dank voor Uw vriendschap.

Goede Moeder Maria, ik heb U nooit vergeten, vergeet mij ook nu niet.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.